

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1944

N:o 12—13

Innehåll: N:o 12. Landskapslag angående offentliga nöjen på landsbygden i landskapet Åland.
N:o 13. Landskapslag angående offentliga nöjen i Mariehamn.

N:o 12.

Landskapslag

angående offentliga nöjen på landsbygden i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 10 mars 1944.

Utfärdad i Mariehamn den 14 april 1944.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

LANDSKAPSLAG

angående offentliga nöjen på landsbygden i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas härmed:

1 §.

Offentlig förlustelse är tillställning, till vilken allmänheten äger tillträde mot betalning eller avgiftsfritt och vilken med avseende å programmets art bör anses vara föranstaltad i nöjes- eller tidsfördrivssyfte.

Såsom offentliga förlustelsetillfällen böra jämväl anses mot betalning föranstaltade danskurser, om nya elever antagas under kursens fortgång eller därest för eleverna under kurstiden anordnas under längre tid än en halv timme dagligen pågående samfällida danstillfällen eller deltagaravgift uppbäres annorledes än för hela kursen.

Vad angående offentliga nöjen är stadgat må tillämpas på förlustelsetillfälle, till vilket tillträde beredes allenast personligen inbjudna eller eljest bestämda personer, eller dem, vilka tillhöra sådant sällskap, sådan förening eller annan sammanslutning, som erhållit inbjudan:

1) om av deltagarna eller någon del av dem uppbäres inträdes- eller annan deltagaravgift;

2) om tillfället föranstaltas på allmän plats, i offentlig nöjeslokal, näringsrörelse tillhörig lokal eller annan allmän lokal; eller

3) om det tillfälle, som anordnas på enskilt område eller i enskild lokal, med avseende å deltagarnas antal, förlustelsens art eller andra sådana omständigheter icke kan anses såsom hembjudning eller därmed jämförligt tillfälle.

2 §.

Föranstaltande av offentligt nöje på

landsbygden är tillåtet endast med länsmans tillstånd, vilket bör skriftligen ansökas. Ansökningen, vari böra angivas tiden, platsen och programmet för förlustelsen ävensom de personer, som skola utföra programmet, samt i de fall, som äro omförmälda i 3 §, de personers namn, som föreslås till ordningsmän, skall i två exemplar tillställas länsman senast tre dagar före nöjestillställningen. Länsman är likväl berättigad att, där synnerliga skäl sådant påkalla, upptaga till behandling jämväl efter sagda termin ingiven ansökan.

Å ansökan om tillstånd till föranstaltande av offentlig förlustelse bör skriftlig resolution av länsman mot stadgad avgift utfärdas. Beviljas tillstånd till förlustelsens föranstaltande, skola tillika tilläventyrs erforderliga anvisningar för ordningens upprätthållande samt förebyggande av eldfara och olycksfall meddelas och i resolutionen intagas. Beträffande dessa anvisningar skall länsmannen vid behov rådgöra med brandmyndigheterna. Resolutionen bör jämväl innehålla uppgift om beloppet av den stämpelskatt, som för inträdesbiljetterna till förlustelsen skall erläggas, samt om ordningsmännens vid nöjestillfället namn, försåvitt ej åt dessa enligt 3 § 2 mom. utfärdas särskilt bevis.

Tillstånd till föranstaltande av förlustelse må beviljas antingen för varje tillfälle särskilt eller, där fråga är om teater-, kinematograf-, varieté- eller andra dylika nöjestillställningar, som upprepat anordnas med enahanda program och på samma plats, för viss tid.

Finner länsman vid behandling av ansökan eller eljest förlustelsens föranstaltande

vara uppenbart stridande mot lag eller god sed, förbjude dess föranstaltande. Även i annat fall är länsman berättigad att förhindra förlustelsens föranstaltande, såframt han har sannolika skäl att misstänka, att ordningen därvid ej kan upprätthållas, eller där fara för spridning av epidemisk sjukdom, lokalens eller förlustelseplatsens olämplighet eller ock annan giltig orsak nödvändiggör förbud. Länsman äger likaså förbjuda förlustelsens föranstaltande, därest på orten i allmänhet eller i den lokal, där förlustelsen är avsedd att äga rum, störande av ordningen tidigare förekommit och fara för upprepning därav prövas föreligga. Förbjudes förlustelse, skall skälet härtill i resolutionen uppgivas.

Landskapsnämnden kan, efter vederbörandes hörande, förbjuda föranstaltare av förlustelse, därest vid förlustelser, som av honom anordnas, ofta förekommit allvarligare störingar av ordningen, att under högst ett års tid föranstalta förlustelser; och går landskapsnämndens beslut utan hinder av besvär omedelbart i verkställighet.

3 §.

Länsman bör, såvitt möjligt, personligen vid förlustelse närvara, då ordningens upprätthållande sådant påkallar. I annat fall kan han efter prövning ombetro ordningens upprätthållande åt honom underlydande polismän eller åt särskilda ordningsmän, för vilket uppdrag vederbörande kommun eller föranstaltaren av förlustelsen bör anskaffa av länsmannen godkända pålitliga och därtill lämpliga personer, och skall länsman därvid tillse, att polis- och ordningsmännen fullgöra sina åligganden.

Ordningsman må av länsmannen godkännas antingen för viss nöjestillställning eller för viss tid ej utöver ett år. At ordningsman, som godkänts för viss tid, skall av länsmannen utfärdas bevis, som vid behov må förses med vederbörandes fotografi och som länsmannen är berättigad att återkalla, då anledning därtill förekommer.

Vid nöjestillställning tjänstgörande ordningsman skall bära å vänstra armen ett 10 cm brett vitt band med tydlig svart påskrift "Ordningsman".

Polis- och brandchef, av chefskapet beordrat polisbefäl och manskap ävensom brandbefäl och -manskap, så ock vederbörande ordningsmän och nykterhetspolis, som har rätt att verkställa husundersökning, äga fritt tillträde till offentlig nöjestillställning.

4 §.

Den, som stör ordningen vid förlustelse och ej upphör därmed på tillsägelse, må från förlustelsen avlägsnas.

Polisman eller ordningsman är jämväl berättigad att från förlustelse avlägsna den, som icke iakttagit till den allmänna ordningens och säkerhetens upprätthållande meddelade föreskrifter, ändå att han blivit därpå uppmärksamgjord.

5 §.

Uppstår oordning och kan den icke stävjas genom fridstörarens avlägsnande, eller befinnes förlustelsen avse något, som strider mot lag eller sårar anständigheten, eller är densamma föranstaltad mot förbud, varom i 2 § 4 och 5 momenten stadgas, må polisman eller ordningsman, med uppgift

å skälet därtill, avbryta förlustelsen och förbjuda dess fortsättande.

Varder förlustelse sålunda avbruten, skall länsman föranstalta polisundersökning i saken och till landskapsnämnden insända utdrag ur det därvid tillkomna protokollet.

6 §.

Till offentlig förlustelse må ingen infinna sig försedd med skjutvapen, slidkniv, dolk, boxhandske eller annat vapen eller livsfarligt tillhygge. Detta förbud gäller dock ej till uniform hörande vapen, ej heller de i 3 § 4 momentet nämnda personer.

7 §.

Var, som icke nöjes åt beslut av länsman, meddelat i stöd av denna landskapslag, må däri söka ändring hos länsstyrelsen i landskapet Åland inom trettio dagar efter delfäendet, denna dag oräkrad, men går beslutet likväl utan hinder av besvären omedelbart i verkställighet.

8 §.

Var, som bryter mot denna landskapslag eller med stöd av densamma utfärdade anvisningar, straffes, därest för gärningen icke annorstädes strängare straff är stadgat, med böter.

9 §.

Länsman skall över inom hans distrikt föranstaltade offentliga förlustelser föra särskild förteckning, utvisande av vem ansökan gjorts, när ansökningsinlämnats till länsmannen eller poliskonstapel och när länsmannens resolution därå utfärdats samt huruvida densamma inneburit tillstånd eller avslag.

10 §.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft och upphävas därigenom landskapslagarna av den 4 augusti 1924 om antagan-

de av förordningen angående offentliga nöjen på landsbygden, given den 1 juni 1922, samt av den 26 maj 1925 angående förbud att å offentlig nöjeställning bära vapen.

Mariehamn den 30 november 1943.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

N:o 13.

Landskapslag

angående offentliga nöjen i Mariehamn.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 10 mars 1944.

Utfärdad i Mariehamn den 14 april 1944.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

LANDSKAPSLAG

angående offentliga nöjen i Mariehamn.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas härmed:

1 §.

Offentlig förlustelse är tillställning, till vilken allmänheten äger tillträde mot betalning eller avgiftsfritt och vilken med avseende å programmets art bör anses vara föranstaltad i nöjes- eller tidsfördrivssyfte.

Såsom offentliga förlustelsetillfällen bö-

ra jämväl anses mot betalning föranstaltade danskurser, om nya elever antagas under kursens fortgång eller därest för eleverna under kurstiden anordnas under längre tid än en halv timme dagligen pågående samfällda danstillfällen eller deltagaravgift uppbäres annorledes än för hela kursen.

Vad angående offentliga nöjen är stadgat må tillämpas på förlustelsetillfälle, till vilket tillträde beredes allenast personligen inbjudna eller eljest bestämda personer eller dem, vilka tillhöra sådant sällskap, sådan förening eller annan sammanslutning, som erhållit inbjudan:

1) om av deltagarna eller någon del av dem uppbäres inträdes- eller annan deltagaravgift;

2) om tillfället föranstaltas på allmän plats, i offentlig nöjeslokal, näringsrörelse tillhörig lokal eller annan allmän lokal; eller

3) om det tillfälle, som anordnas på enskilt område eller i enskild lokal, med avseende å deltagarnas antal, förlustelsens art eller andra sådana omständigheter icke kan anses såsom hembjudning eller därmed jämförligt tillfälle.

2 §.

För anstaltande av offentligt nöje i Marihamn är tillåtet endast med polismyndighets tillstånd, vilket bör skriftligen ansökas. Ansökningen, vari böra angivas tiden, platsen och programmet för förlustelsen ävensom de personer, som skola utföra programmet, samt i fall, som äro omförmälda i 4 §, de personers namn, som föreslås till ordningsmän, skall i två exemplar tillställas polismyndighet senast tre dagar före nöjestillställningen. Polismyndighet är likväl berättigad att, där synnerliga skäl sådant påkalla upptaga till behandling jämväl efter sagda termin ingiven ansökan.

3 §.

Å ansökan om tillstånd till föranstaltande av offentlig förlustelse bör skriftlig resolution av polismyndigheten mot stadgad avgift utfärdas. Beviljas tillstånd till förlustelsens föranstaltande, skola tillika tilläventyrs. erforderliga anvisningar för ordningens upprätthållande samt i avseende å förebyggande av eldfara och olycksfall

meddelas och i resolutionen intagas. Beträffande dessa anvisningar skall polismyndigheten vid behov rådgöra med brandmyndigheterna. Resolutionen bör jämväl innehålla uppgift om beloppet av den stämpelskatt, som för inträdesbiljetterna till förlustelsen skall erläggas, samt om ordningsmännens vid nöjestillfället namn, för såvitt ej åt dessa enligt 4 § 2 mom. utfärdats särskilt bevis.

Tillstånd till föranstaltande av förlustelse må beviljas antingen för varje tillfälle särskilt eller, där fråga är om teater, kinematograf-, varieté, eller andra dylika nöjestillställningar, som upprepat anordnas med enahanda program och på samma plats, för viss tid.

Finner polismyndigheten, att nöjestillställnings anordnande komme att kränka lag eller god sed, avböje tillståndsansökningen. Dessutom äge polismyndigheten rätt att förbjuda förlustelsens föranstaltande, såframt den har sannolika skäl att misstänka, att ordningen därvid ej kan upprätthållas eller där fara för spridning av epidemisk sjukdom, lokalens eller förlustelseplatsens olämplighet eller ock annan giltig orsak nödvändiggör förbud. Förbjudes förlustelse, skall skälet härtill i resolutionen uppgivas.

4 §.

Anordnare av nöjestillställning är skyldig att på anfordran av polismyndigheten tillsätta för tillfället erforderligt antal av polismyndigheten godkända ordningsmän för ordningens och säkerhetens upprätthållande samt till förebyggande av brott,

Ordningsman må av polismyndigheten

godkännas antingen för viss nöjestillställning eller för viss tid ej utöver ett år. Åt ordningsman, som godkänts för viss tid, skall av polismyndigheten utfärdas bevis, som vid behov må förses med vederbörandes fotografi och som polismyndigheten är berättigad att återkalla, då anledning därtill förekommer.

Vid nöjestillställningen tjänstgörande ordningsman skall bära antingen hans befattning angivande uniform eller å vänstra armen ett 10 cm brett vitt band med tydlig svart påskrift "Ordningsman".

5 §.

Polis- och brandchef, av chefskapet beordrat polisbefäl och -manskap ävensom brandbefäl och -manskap så ock vederbörande ordningsman äge fritt tillträde till offentlig nöjestillställning.

6 §.

Tillstädesvarande polisman eller ordningsman må avbryta nöjestillställning och förbjuda dess fortsättande, om de i 5 § nämnda personer förvägras tillträde till nöjestillställningen, om förlustelsen anordnas utan polismyndighets tillstånd, om programmet befinnes vara mot lag eller god sed stridande, om för inträdesbiljetterna till nöjestillställningen icke erlagts stadgad stämpelskatt, om för ordningens och säkerhetens upprätthållande meddelade allmänna föreskrifter eller vid nöjestillståndets beviljande meddelade anvisningar icke iakttagas eller om vid tillfället inträffa oordningar, som ej med andra tillbudsstående medel kunna stävjas eller ock om därvid allmänhetens säkerhet hotas av fara,

som ej annorledes kan omedelbart avvärijas.

Polisman eller ordningsman bör från nöjestillställning avlägsna den, som där stör ordningen och ej efter tillsägelse upphör därmed eller som underlåter att följa för ordningens och säkerhetens upprätthållande meddelade anvisningar, ändå att han därpå uppmärksamgjorts.

Vid nöjestillställning närvarande polisman eller ordningsman skall tillse, att dörarna till nöjeslokalen, medan nöjet pågår, icke hållas låsta eller reglade samt att beträffande förlustelsens anordnande och nöjeslokalen även i övrigt iakttages, vad därom för den allmänna ordningens och säkerhetens upprätthållande är eller framdeles varder särskilt stadgat.

7 §.

Till nöjestillställning må ingen medföra skjut-, egg- eller huggvapen. Förbudet gäller dock ej till tjänstedräkt hörande vapen ej heller i 5 § nämnda personer.

8 §.

Nöjestillställning bör avslutas senast klockan 1 på natten, såframt ej polismyndigheten vid nöjestillståndets beviljande för den allmänna ordningens upprätthållande eller i anseende till de störingar förlustelsen vållar allmänheten eller närboende föreskrivit, att förlustelsen skall avslutas tidigare.

Polismyndighet är dock berättigad att efter egen prövning tillställa förlustelsens fortsättande även utöver den i 1 mom. nämnda tiden.

9 §.

Den, som ej nöjes åt polismyndighetens på grund av denna landskapslag meddelade beslut, må däri söka ändring hos länsstyrelsen i landskapet Åland inom femton dagar efter delfåendet, men skall polismyndighetens beslut dock utan hinder av besvären omedelbart lända till efterrättelse. Besvärsskriften bör åtföljas av polismyndighetens beslut antingen i original eller i officiellt styrkt avskrift.

10 §.

Landskapsnämnden må efter vederbörandes hörande förbjuda anordnare av nöjeställning, därest vid av honom förestaldt förlustelse ordningen blivit allvarligen störd, att under högst ett års tid anordna förlustelser.

11 §.

Ändring i av länsstyrelsen i landskapet

Mariehamn den 30 november 1943.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg

vicetalman.

Åland eller av landskapsnämnden på grund av denna landskapslag givna utslag sökes hos Högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar efter delfåendet, men skall länsstyrelsens eller landskapsnämndens utslag utan hinder av besvären lända till efterrättelse.

12 §.

Med polismyndighet avses i denna landskapslag polisinsättningen i Mariehamn.

13 §.

Var, som bryter mot denna landskapslag eller med stöd av densamma utfärdade anvisningar, straffes, därest för gärningen icke annorstädes strängare straff är stadgat, med böter.

14 §.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft.

Herman Mattsson.

vicetalman.